

Határőrök AZ ELLENFORRADALOM tüzeiben

Százezernyi röpcédula...

November 4-én éjszaka volt. Ágyúk tonkolattüze villogott s géppuskák kelepeltek a Duna mindkét oldalán. A szovjet harcosok hősi küzdelemben fegyverezték le az esztelenül ellenálló fegyveres csoportokat.

A budai hegyek között géppisztolyok kattogtak. Király Béla és „szabadságharcosai” eszeveszett lövöldözéssel mentették irhájukat, hogy a hegyekbe kijutva, újra banditacsoportokba verődve folytassák azt, amit több napon át véghezvittek városzerte. Felelőtlen suhancok, mosdatlan szájú huligánok lövöldöztek, gyilkoltak, fosztogattak...

A kis szobában a határőr-parancsnokságon komor arcú szótlán tiszték szorongtak. Mindnyájan átéltek a rettenet napjait. Sokan harcoltak fegyverrel a kézben a város különböző pontjain, a rádiónál, számosan szöktek meg, vagy a véletlen mentette meg őket a biztos halál torkából. Hiszen oly könnyen dörrent pár nappal ezelőtt még a gyilkos lövés, amikor az öldöklő fegyverek ravaszán örvengő némberek s részeg mantalócok, a világáros szemetjéi tartották ujjukat...

A tanácskozás rövid volt s ez az elhatározás született: minden erőnkkel segíteni fogjuk a forradalmi munkás-paraszti kormányt nemzet-, országmentő munkájában. Az árulókat és gyilkosokat le kell fegyverezni, a megtevesztett embereket pedig fel kell világosítani. Meg kell mondani az igazságot s fel kell tárni a való helyzetet — ezt gondoltuk s ekkor vetődött fel a gondolat, hogy a munkások, Budapest lakosai részére írásos tájékoztatást fogunk nyújtani.

— Röplapokat kell készíteni! — vetette fel valaki. A javaslatot tett követte. Házi nyomdánk ép és sértetlen volt ugyan, de nem sokat érnek a gépek, a betűk, ha nincsen hozzáértő szakember. A józan felvilágosító szóra azonban olyan szükség volt, mint a kenyérre s nem habozhattunk egy pillanatra sem.

Egy kis kollektíva — határőr újságírók, politikai tiszték és híradó tiszték — ült fel tanácsját a nyomdában. Két elektromérnök százados vette kezelésbe a szedőgépet s egy újságíró a betűszekrényeket vizsgálta meg. S amikor mindent számba vettünk, a gép-

BUDAPEST DOLGOZÓI!
Segítsetek a további vérontás és rombolás megszüntetésében!
Fegyvereztetek le az ellenforradalmi banditákat!
Ne engedjétek házaikba őket!
Leleplezzétek le a lázítókat és a bujtatókat!
MSZMP

pisztolyokat és kézigranátókat letettük az egyik asztalra — természetesen, hogy kéznél legyenek, mert számolnunk kellett azzal, hogy az ellenforradalmárok megtámadnak bennünket, hiszen számos jeltől arra lehetett következtetni, hogy a jól védhető épületet birtokukba akarják venni — s munkához láttunk.

Megfogalmaztuk az első röpcédulát. A fogalmazással nem is volt baj, de a szedésével annál több. A szedőgép, miután az egyik határőr tiszt elvtárs kezét forró ölommal telefröcskölte, megállt. Nem moccant. Nem maradt más mód, mint kézzel ícszedni a szöveget. Igen ám, de senki sem ismerte közülnk a betűk elosztásának rendszerét. Jó ötlettel segítünk ezen. Lerajzoltuk egy kartonlapra a szedőszekrények alaprajzát. Ezután minden rekeszből kivettünk egy betűt s az alaprajzon beírtuk, hogy milyen betűt találni abban a rekeszben. Így csakhamar előtűntek fekiúdt a betűszekrény beosztása s néhány óra múlva „folyékonyan” szedtük a sorokat. Hajnalra már 12 000 röpcédula várt szétosztásra. (A nyomdagép okozta gyötrelmeink leírásába nem is kezdek bele, hiszen elképzelhető, hogy mennyi baj volt, amíg megindult, s hányszor állt meg anélkül, hogy mi azt akartuk volna.)

Reggel önkéntes csoport indult el a röpcédulákkal a városba. Kíváncsian vártuk az elvtársakat, milyen észrevételekkel térnek vissza. Hogyan fogadják az emberek a röplapokat? Első „termékeinket” Budán szórtuk széjjel. Volt, aki elolvasta s eltette, de voltak so-

kan olyanok is, akik széttepték és sárbataposták. Miért? Ez állott az első röplapok egyikén:

„Budapest dolgozói
Segítsetek a további vérontás és rombolás megszüntetésében! Fegyvereztetek le az ellenforradalmi banditákat! Ne engedjétek házaikba őket! Leleplezzétek le a lázítókat és bujtatókat!
MSZMP.”

Fájt ez — bizony nagyon fájt az ellenforradalmároknak! Másnap Pestre indult el a röplapszóró csoportunk. Az egyik utcán — miután elolvasták a röplapot, kalaplengetve integettek az emberek az elvtársaknak s két utcával arrébb rálétek az elvtársakra. Bizony nem volt könnyű dolog a terjesztés sem!

November 7-én valaki új-ságot hozott. „Igazság” volt a neve. Eörsi István verse nyitotta meg a sort s öthasábos főcímmel üvöltötte a lap: „Az egész nép talpon! Veszélyben a háza!” S a lap minden sora a proletárhatalom mocskolásától büszkött s uszított a szovjet csapatok elleni harcra.

— Hol az írástudók felelőssége s lelkiismerete? — kérdeztük s aznap éjszaka válaszképpen 25 000 röplapot nyomtunk ezzel a szöveggel:

„Budapestiek, ne hagyjátok! Néhány száz bandita fosztogat és rabol a fővárosban. Kibolták a Corvin áruházat, Szabadság áruházat, nagy textilraktárakat... Felgyújtották a Royal szállót, sőt fegyverrel meqakadályozták a tüzoltók munkáját és így több ház is kigyulladt mellette.

Magyar dolgozók! Hozzátok fordulunk!

Ne hagyjátok a fasiszta orv-lövészeket, fosztogatókat garázdálkodni!

Számoljuk fel közös erővel e gyűlevész bandákat!

Egyik elvtársunk hozta a városból számunkra a legnagyobb örömhírt. Egy kézzel írott röpcédulát. Elolvastuk s szívünket jóleső érzés járta át. A mi első röpcédulánkat sokszorosították valahol ismeretlen elvtársak,

**BUDAPEST DOLGOZÓI
KEZDJE-TEK
MÉG A MUNKÁT**

Induljon meg
a közlekedés, a gyárakban
és az üzemekben a termelés

MSZMP

Kommunisták!

Munkások, parasztek, értelmiségiek
forradalmi fűszér!
megalakult a
Magyar Szocialista
Munkás Párt.

Alakítsátok meg

a

pártszervezeteket!

Magyarozzátok meg a párt és a
kormány politikáját!

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁS PÁRT

s tudtuk már, hogy másutt is dolgoznak az elvtársak. S akkor tudtuk már, hogy lesz még egyszer és nem is olyan későn, ünnep a mi utcánkban!

Pár nap múlva megérkeztek a nyomda beosztottjai is. Ki Pesterzsbetről, ki Kőbányáról jött be gyalog. (S amíg a közlekedés meg nem indult, ezek az elvtársak mindennap megtették ezt az utat.) S a nyomdában most már szakemberek irányításával folyt a munka s a városban az önkéntes terjesztők vitték szét az MSZMP röplapjait.

Szóltunk a lakóbizottságokhoz és házfelügyelőkhöz, dolgozó fiatalokhoz, egyetemistákhoz, közlekedés és közüzemek dolgozóihoz s minden magyar emberhez.

S az egyik nap kedves vendégeink érkeztek. Az egyik legnagyobb munkáskerület — Angyalföld — küldöttei jöttek el hozzánk. Öreg munkások, az MSZMP bátor szervezői.

— Azért jöttünk — mondták —, hogy segítsetek nekünk is. Nyomjatok röpcédulákat a mi munkásainknak is, mert ők is várják tőlünk az útmutató szót.

Másnap hajnalban Angyalföld utcán megjelentek a kis fehér röpcédulák. Hirdették, hogy az öreg angyalföldi munkások is új harcra indulnak s minden becsületes embert harcra hívnak a munkáshatalom védelmében.

Láttuk összetépni, sárbatapostani izzó gyűlölettel röplapjainkat. De láttuk felcsillanó szemmel s féltő gonddal olvasni s aztán gondosan összehajtogatva eltenni a kis fehér lapokat.

Röpcédulák... százezernyi kis fehér lapocska, melyek üzenetet vittek a városba szerte-szét s talán sokan öriznek belőlük egyet-egyet, mint ahogy mi tesszük azt.

Kis röpcédulák... az első fecskék, amelyek a mi számunkra akkor a tavaszt s az új nyarat, a napfényt s a szabadságot jelentették...

Kovács Jenő